

תלמוד ישראלי

הדף היומי לילדים

מן התלמוד

סדר קדשים,
מסכת מעילה

"דם בתחילתו אין מועלין, יצא לנחל קדרון מועלין בו"

אחרינא - אחר
מעיקרא - מתחילה

ח

הסבר: בדם הקרבנות אין איסור מעילה בתחילה, אולם לאחר שנשטף הדם מהמקדש והגיע לנחל קדרון, חל איסור ליהנות ממנו ומי שנהנה ממנו מעל.

סדר קדשים | מסכת מעילה, דפים ה' י"א
שבת פרשת ניצבים כ"ב-כ"ח באלול (22-28 לספטמבר)

שנה טובה
וחתוקה!

דף ה': זריקת ושפיכת דם בבית המקדש

נכנס יהודי לבית המקדש, ראה כלי שיש בו דם של קורבן, נטל את הכלי, רץ לכיוון המזבח וזרק את הדם על המזבח. אחר כך התברר שמדובר ביהודי שאינו כהן, אך כל ימיו הוא גדל במקום שבו לא לימדו אותו הלכות, וכאשר הוא שמע על בית המקדש הוא התרגש כל כך ורצה לעבוד את עבודת הקורבנות. למרות רצונו הטוב, הזריקה שלו אינה מועילה, כי הוא לא כהן. בבית המקדש של האמוראים נשאלה שאלה: מה עושים כעת עם הקורבן? הרי ישנה הלכה שאם נעשתה זריקה פסולה בדם קורבן, אי אפשר לקחת דם נוסף מהקורבן ולזרוק אותו על המזבח, אלא הקורבן פסול. האם כך הדין גם במקרה זה? שאלה זו שאל ריש לקיש את רבי יוחנן, והוא השיב לו: כך הדין רק בעבודת זריקה פסולה, אך המקרה שלפנינו אינו מוגדר "עבודת זריקה" כלל, שהרי האיש אינו כהן, הוא אומנם שפך דם, אבל אנו מתייחסים לכך כאילו נשפך דם מן הכלי ולא כעבודת זריקה.

דף ו': רבי אליעזר בן הורקנוס

רבי אליעזר בן הורקנוס היה תנא בדור השני של התנאים. הוא התגורר בעיר לוד ועמד שם בראשות ישיבה. בילדותו לא שלחו אביו ללמוד תורה, אך כשהתבגר חשקה נפשו בתורה והוא היה מגדולי תלמידיו של רבן יוחנן בן זכאי, שאמר עליו כי הוא שקול כנגד כל חכמי ישראל. רבי אליעזר היה רבו של רבי עקיבא, שלמד אצלו תורה שלוש עשרה שנה. בזמן חורבן בית המקדש השני, רבי אליעזר וחברו רבי יהושע בן חנניא, הוציאו את רבן יוחנן בן זכאי מירושלים, בסיפור המפורסם שבו נמלט רבי יוחנן כדי להיפגש עם המושל ולבקש שלא יחריב את יבנה ואת חכמיה.

דף ז': בשר קורבן מחוץ לבית המקדש

בשר קורבן שיצא מחוץ לבית המקדש לפני שזרקו את דם הקורבן - הקורבן נפסל וצריך להקריב קורבן חדש. מה הדין אם הבשר נמצא באמצע, חצי ממנו יצא כבר מבית המקדש אך חצי ממנו עדיין בבית המקדש? במקרה כזה החצי שיצא פסול, אך יש דין מעניין: בשר שיצא לגמרי מבית המקדש, נפסל ואין בו דין מעילה. ברם, במקרה שלפנינו, החצי שנמצא בפנים גורם שיש דין מעילה גם לחצי שבחוץ.

תלמוד ישראלי

הסעה טובה
יצאנו לדרך!
החידון העולמי הראשון
של התלמוד הישראלי
מחשיב לכל הבא

החידון העולמי הראשון
של התלמוד הישראלי - שלב הגמר
יתקיים ב"ה בתיאטרון ירושלים ביום א',
י"ז בכסלו תש"פ 15/12/19
החידון ישודר בשידור חי

מתפללים

לפניכם אירוע שעור דיון משפחתי -

למשפחת לוי אין בבית טלוויזיה. מסיבות חינוכיות ורוחניות ההורים החליטו שהם לא מעוניינים שהילדים ייחשפו לכל התכנים והתוכניות בטלוויזיה. הבעיה היא שהילדים נוסעים מדי פעם באמצע השבוע או לשבת לבקר את סבא וסבתא שיש להם טלוויזיה עם כבלים והרבה ערוצים, וסבא וסבתא שמחים שהילדים רואים אצלם כל מיני תוכניות. ההורים מתלבטים מאוד מה לעשות.

מצד שני:

אי אפשר שבגלל זה הילדים לא ייסעו לבקר אצל הסבא והסבתא, ואי אפשר להגיד לסבא וסבתא שלא יראו להם תוכניות בטלוויזיה כי הם ייעלבו מזה.

מצד אחד:

הם חושבים שהחשיפה לתוכניות הטלוויזיה ועצם הצפייה מזיקה לילדים ולנפשם. הם מעדיפים שהילדים יקראו ספרים וישחקו ולא יצפו בטלוויזיה. זה ממש לא נראה להם שאצל הסבא והסבתא הילדים נחשפים לטלוויזיה.

א...מה?
שאתכם?

אם גם אתם נתקלתם בדילמה והתפללתם עליה אתם מוזמנים לשותף אותנו ואולי היא תתפרסם אצלנו בעלון. ניתן לשלוח למייל talmudisraeli.medison.co.il תחת הנושא "דילמה" עם שם משפחה ועיר מגורים

★ | מן ההסטוריה

תנועת החסידות

תנועת החסידות נוסדה באמצע המאה ה-18 במזרח אירופה. מחולל התנועה היה הבעל שם טוב, ולאחר פטירתו המשיך את דרכו המגיד ממזריטש, שתלמידיו הפיצו את החסידות הלאה בכל רחבי אירופה. החסידות לימדה שגם יהודים פשוטים יכולים לעבוד את ה' באמצעות תפילה, שמחה ודבקות, והציבה במרכז את דמותו של הצדיק, או האדמו"ר, שמהווה מנהיג רוחני ובאמצעותו יכולים החסידים לקבל שבע אלוקי. לתנועת החסידות קמה התנגדות חריפה מצד רבנים רבים, ובראשם הגאון מווילנא, שחששו מפני השפעות מזיקות שעלולות להיות לה. אולם עם הזמן שככה המחלוקת, והחסידות זכתה להצלחה עצומה בעם ישראל.

שמחת החתונה בחצר הקודש קראלי, נאום אתר חדשות היהדות החרדית

♥ | על המפה | יבנאל

יבנאל היא מושבה בגליל התחתון, שנוסדה ב-1901 על קרקעות שנקנו במימון הברון רוטשילד, ומתיישביה הראשונים הגיעו מצפת, ראש פינה ומטולה. המושבה הלכה והתפתחה, ותושביה נאלצו להתמודד עם אלימות מצד הערבים השכנים ועם מגפת כולרה. ב-1944 התחולל במקום קרב בין חיילים בריטים לשני לוחמי לח"י, שהסתיים במותם של השניים. לאחר הקמת המדינה הוקמה ביבנאל המעברה הראשונה, ונוסדו בה התאחדות האיכרים, התאחדות הפועלים החקלאיים, טייסת הגליל וחטיבת גולני. כיום גרים במקום כ-4,200 תושבים, בתוכם קהילה גדולה של חסידי ברסלב שהגיעו למקום בשנות ה-80.

בית הכנסת הגדול של חסידי ברסלב ביבנאל
GFDL, Wikipedia

מי אני?

- אני נינו של הבעל שם טוב.
- לאמי קראו פייגא. לאימא שלה קראו אדל והיא הייתה בתו של הבעל שם טוב.
- לימדתי על חשיבות השמחה, הפשטות והתמימות.
- עד היום יש לי חסידים רבים בכל העולם.
- קברי נמצא בעיר אומן שבאוקראינה.

אברהם אבינו

4260

495

3930

רבי יהודה הנשיא

3880

רבי עקיבא

3828

חורבן ביהמ"ק ה-2

3728

הלל הזקן

3408

הקמת ביהמ"ק ה-2

3340

חורבן ביהמ"ק ה-1

2934

חורבן ביהמ"ק ה-1

2883

שלמה המלך

2448

דוד המלך

2448

מתן תורה

2238

אפרים ומנשה

1948

בניי במצרים

1521

אברהם אבינו

0

בריתא העולם

תלמוד ישראלי

הדף היומי לילדים

התבוננו היטב בציור וענו על השאלות הבאות:

- 1 מי הדמות במרכז הציור? 3 אילו ספרים היא כתבה (רמזים בציור)?
- 2 היכן היא קבורה? 4 מה היה אחד הערכים המרכזיים שלה?

הנהגה לנאמן ולנאמן לנאמן
לנאמן לנאמן לנאמן לנאמן
לנאמן לנאמן לנאמן לנאמן
לנאמן לנאמן לנאמן לנאמן

מי אני?

י"מ, משה - אדם
אדם אדם אדם

- א. שמי הוא רבי ישראל בן אליעזר.
- ב. אני מכונה על שם עיסוקי כמרפא באמצעות שמות קדושים.
- ג. ייסדתי את תנועת החסידות.
- ד. קברי נמצא בעיירה מז'בוז'.

5780
ה'תש"פ

5778
ה'תשע"ח

5727
ה'תשכ"ז

5708
ה'תש"ח

5707
ה'תש"ז

5699
ה'תרצ"ט

5657
ה'תר"ץ

5323
ה'רמ"ח

5260
ה'ת"ס

5258
ה'תרנ"ח

4900
ה'רמ"ב

4800
ה'ר"י

4650
ה'רס"ה

4260
ה'תקס"ז

510
ה'תקנ"א

1492
ה'רס"ב

1500
ה'ת"ק

1897
ה'רצ"ז

1939
ה'ש"א

1947
ה'תשמ"א

1967
ה'תשכ"ז

1969
ה'תשכ"ט

2017
ה'תשע"ז

2019
ה'תשע"ט

סדר קדשים | מסכת מעילה, דפים ח' - י"א

דף ח': חטאת העוף

המשנה קובעת שיש דין מעילה בחטאת העוף מרגע שהקדישו את העוף לקורבן. עבודת הקורבנות בעוף שונה לחלוטין מעבודת הקורבן של בהמה. אין שותפים את העוף ואפילו אין זורקים את דמו, אלא כך סדר העבודה: **מליקה** - הכהן מולק את העוף מצוארו, לעומת בהמה הנשחטת. **הזאה** - הכהן אוזח בעוף ומזיז את ידו בתנופה, וכן חלק מדם העוף מוזח על המזבח.

מיצוי - הכהן מניח את צואר העוף על המזבח וגורר אותו על קיר המזבח וכן מתמצה (נגמר) הדם שבעוף. ידיעה חשובה נוספת על ההבדל בין קורבן עוף לקורבן בהמה: קורבן חטאת עוף אינו עולה על המזבח כלל, אלא כל בשרו נאכל על ידי הכהנים.

דף ט': תרומת הדשן

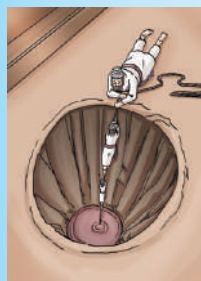
העבודה הראשונה שנעשתה בבית המקדש בכל יום היתה "תרומת הדשן". עבודה זו היא הראשונה בכל יום, כהקנה לעבודות המזבח; כהן חותה דשן - אפר - מן המזבח, יורד בפכש ומניחו לצד המזבח, כציווי התורה בספר ויקרא: "והרים את הדשן... ושמו אצל המזבח". בכל יום נהגו לקיים מצות תרומת הדשן בזמן קריאת התרגול, או סמוך לו, בין לפניו ובין לאחריו. בדף זה מובאת מחלוקת אמוראים אם יש דין מעילה באפר לאחר מצות תרומת הדשן.

רב אמר: אין דין מעילה, שהרי כבר נעשתה בו מצות תרומת הדשן, ואין לו שימוש בבית המקדש. **רבי יוחנן אמר:** יש דין מעילה, מפני שעדין צריך להוציא אותו לבית הדשן ועוד לא נגמרה עבודתו.

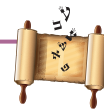
דף י': "ולד חטאת"

מהו "ולד חטאת"? בנה של בהמה שהוקדשה לקורבן חטאת. אחרי שהקדישו את הבהמה לקורבן חטאת היא התעברה ואחר כך ילדה. ברוב הקורבנות הדין במקרה כזה הוא שהולד נהיה קורבן כאמו. למשל, אם בהמה שהוקדשה לקורבן שלמים ילדה, הולד שלה מוקרב גם הוא לקורבן שלמים. **מדוע שונה דינו של קורבן חטאת?** מפני שאות קורבן חטאת צריך המקדש להפריש כדי לכפר על החטא, והולד הזה מעולם לא הוקדש כדי לכפר על חטאו של המקדיש, ולכן אי אפשר להקריבו.

דף י"א: פעם בשבעים שנה

אחד הדברים שנעשו בבית המקדש היה מתקנים רק פעם אחת בכל שבעים שנה. במה מדובר? בראש המזבח היו נקבים שבתוכם שפכו נסכים של יין. הנסכים היו מחלחלים דרך הנקבים ומצטברים במקום שנקרא "לול", שרצפתו היתה משיש, ולכן המשקים לא היו מחלחלים ונספגים אלא מצטברים שם. אם לא היו מפינים לעולם את ה"לול", אי אפשר היה לשפוך עוד נסכים מפני שהנסכים הישנים היו מצטברים בכמות כזו שהחורים שבמזבח היו נסתמים. לכן, פעם בשבעים שנה כהנים צעירים ירדו באותו לול והביאו משם יין קרוש שהצטבר שם, ושורפים אותו בעזרה.

דבר תורה

בתחילת הפרשה מתוארת הברית שכורת ה' עם בני ישראל: "אתם נצבים היום כולכם... לעברך בברית ה' אלוהיך". רש"י מסביר שהמושג "לעבור" בברית מסמל את הצורה בה היו כורתים ברית בזמנים עברו: היו מחלקים לשניים דבר כלשהו, ובעלי הברית היו עוברים בין החלקים הללו, כסמל לכריתת הברית. כך גם נעשתה למשל "ברית בין הבתרים" שבין ה' לאברהם. יש להבין: **מדוע "ברית" שמטרתה לאחד, לקרב ולחבר - נעשתה דווקא בצורה של חלוקה וכריתה?** הרב חרל"פ מסביר שעניינה של הברית להיות לעזר ושמירה דווקא בתקופות בהם יש משבר ומחלוקת. דווקא אז באה לידי ביטוי הברית שאומרת שאע"פ שהמצב עכשיו הוא רחוק ומחולק - עדיין נשארים אנו שייכים ונאמנים, כי זוכרים אנו את החיבור העמוק שנוצר בינינו בשעה בה נכרתה הברית.

נ"א נ"י?

אם תיקחו את אחת היבשות, ותחתכו את חציה - תקבלו אותי. יש לי שם נוסף, שבסופו משהו שנמצא בביכם. כאשר התרגול היה קורא, היו הכהנים מטפלים בו. רב ורבי יוחנן נחלקו לגבי דיני. מי אני ומה שמי?

(שלא: אלוהים)

יש לי מושג | מלכויות, זיכרונות ושופרות

בתפילות העמידה של ראש השנה תיקנו חכמים להוסיף שלוש ברכות, שנקראות מלכויות, זיכרונות ושופרות. ברכת מלכויות עוסקת בהמלכת ה' על העולם, ברכת זיכרונות מבקשת שישכור אותנו לטובה, וברכת שופרות מבקשת שישמע את קול תקיעות השופר שלנו. בכל אחת מברכות אלה מזכירים פסוקים מהתורה, מהנביאים ומהכתובים הקשורים לעניינה של הברכה, ובסיום הברכה תוקעים בשופר.

שאלות השבוע

- איזה דבר בבית המקדש היה מתקנים רק פעם אחת בכל שבעים שנה?
- מה הייתה העבודה הראשונה שנעשתה בבית המקדש בכל יום ואיך היא התבצעה?
- מתי חי רבי אליעזר בן הורקנוס? מי היה רבו ומי היה תלמידו?

בין הפותרים נכונה תיערך הגרלה שבועית* והזוכה בה יזכה בפרס איכות. את התשובות יש לשלוח עד יום רביעי שלאחר השבת של אותו עלון עד השעה 14:00, למייל talmudhagrala@medison.co.il יש לציין את מס' העלון עליו אתם עונים. *בפיקוח רואה חשבון

